

Studienævnetsvedtagelse vedr. dispensation til at skrive på engelsk eller på det studerede sprog samt vedr. mulighed for at søge dispensation til forlænget eksamenstid pga. den studerendes modersmål (førstesprog)

Vedtaget af Studienævnet for Tværkulturelle og Regionale Studier d. 11. marts 2011, opdateret efterfølgende senest 14. december 2022 og gældende for eksaminer på ToRS.

Sproget fastlægges i studieordningen

Sproget for en given eksamen angives under feltet "Eksaminationssprog:" eller "Eksamenssprog:" i studieordningen: https://hum.ku.dk/uddannelser/aktuelle_studieordninger/¹

På langt de fleste bacheloruddannelser på ToRS gælder følgende for bachelorprojekter:

Eksaminationssprog: Dansk eller engelsk. Resumé: Hvis projektet er skrevet på dansk, skal resumeet skrives på engelsk. Hvis projektet er skrevet på engelsk, skal resumeet skrives på dansk.²

På langt de fleste kandidatuddannelser på ToRS gælder følgende for specialer:

Eksaminationssprog: Dansk eller engelsk. Resumé: Hvis specialet er skrevet på dansk, skal resumeet skrives på engelsk. Hvis specialet er skrevet på engelsk, skal resumeet skrives på dansk.³

Der findes dog undtagelser, fx muligheden for at skrive på spansk på KA i indianske

¹ For alle studieordninger gælder også § 5. Stk. 3. på side 4 i: https://hum.ku.dk/uddannelser/aktuelle_studieordninger/F_lles_studieordning_2019.pdf som lyder: "Eksamenssproget er som hovedregel det sprog, der er blevet undervist på. Eksamenssproget fremgår af kursusbeskrivelsen på www.kurser.ku.dk."

² Se fx side 23 i: https://hum.ku.dk/uddannelser/aktuelle_studieordninger/oesteuropastudier/oesteuropastudier_ba/ samt side 26 i: https://hum.ku.dk/uddannelser/aktuelle_studieordninger/mellemoestens-sprog-og-samfund/mellemoestens_sprog_og_samfund_ba/ samt side 23 i: https://hum.ku.dk/uddannelser/aktuelle_studieordninger/kinastudier/kinastudier_ba/

³ Se fx side 16 i: https://hum.ku.dk/uddannelser/aktuelle_studieordninger/religionsvidenskab/religionsvidenskab_ka/ samt side 14 i: https://hum.ku.dk/uddannelser/aktuelle_studieordninger/tvaerkulturelle_studier/tvaerkulturelle_studier_ka.pdf

sprog og kulturer⁴

For andre eksaminer end bachelorprojekter og specialer, er der større varians i hvilke sprog det er tilladt at skrive på, så her er det *endnu vigtigere* at man læser sin studieordning, inden man går i gang med at skrive sin hjemmeopgave, så man ikke får skrevet den på et sprog, der ikke er tilladt.

Mulighed for at søge dispensation til at skrive på engelsk eller på det studerede sprog

Hvis man ønsker at søge dispensation til at skrive på engelsk eller på det studerede sprog, så skal man søge pr. mail til sn-tors@hum.ku.dk og man skal søge rettidigt, altså før eksamenstilmeldingsperioden for ordinær eksamen udløber i september for vintereksamensterminen og i marts for sommereksamensterminen.⁵

For at få studienævnets dispensation til at skrive en hjemmeopgave på engelsk, hvis sprog efter studieordningen er dansk, kræves en faglig begrundelse.

En faglig begrundelse vil først og fremmest være offentliggørelse af opgaven som artikel i et engelsksproget tidsskrift, men kan under visse omstændigheder også være at man regner med at ikke dansk-sprogede fagpersoner skal kunne læse den, f.eks. med henblik på ansøgning om ophold på et udenlandsk universitet, at en udlænding skal inddrages i vejledningen, eller lignende.

Man kan IKKE bruge personlige grunde.

Studienævnet giver normalt ikke dispensation til at en skriftlig hjemmeopgave, hvis opgavesprog er dansk eller engelsk, skrives på det studerede sprog, med mindre helt særlige omstændigheder gør sig gældende og tungtvejende faglige begrundelser foreligger.

Mulighed for at søge dispensation til forlænget eksamenstid på ToRS pga. den studerendes modersmål (førstesprog)

Der står følgende i KUnet⁶ under overskriften: "Kan jeg få forlænget eksamenstid på grund af sproglige udfordringer?":

"Du kan godt søge om at få forlænget eksamenstid til eksamener på dansk, hvis dansk ikke er dit førstesprog.

Til eksamener på engelsk kan du ikke få dispensation til forlænget eksamenstid med den begrundelse, at det ikke er dit førstesprog."

Der står følgende i § 6 i Eksamensbekendtgørelsen⁷:

⁴ Se side 13 i:

https://hum.ku.dk/uddannelser/aktuelle_studieordninger/indiansk/indianske_sprog_og_kulturer_ka.pdf

⁵ Se: <https://tors.ku.dk/ominstituttet/studienaevn/retningslinier/>

⁶ Se fx: https://kunet.ku.dk/studie/arktisk-ba/Sider/Emne.aspx?topic=S%C3%A6rlige%20vilk%C3%A5r%20til%20eksamen&topicId=1524b6e0-7ec5-4784-a59b-a84dc7644df9#202534_noPictureOnTop_content

⁷ Se: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/2271>

”§ 6. Universitetet kan dispensere fra fastsatte eksamens- eller prøvevilkår, herunder tilbyde særlige vilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, når universitetet vurderer, at det er nødvendigt for at ligestille disse studerende med øvrige studerende. Det er en forudsætning, at tilbuddet ikke ændrer prøvens eller eksamenens faglige niveau.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for studerende, der har et andet modersmål end dansk.”

Dette *udmønter sig* på ToRS⁸ på følgende facon:

Studienævnet for Tværkulturelle og Regionale Studier udsteder *i visse tilfælde* dispensationer til forlænget eksamenstid⁹ med den begrundelse, at eksamen afvikles på et sprog, der ikke er den studerendes modersmål (førstesprog). Det kommer an på hvilket sprog eksamen afvikles på, og hvilket sprog der er den studerendes modersmål.

Eksamen kan blive afviklet på dansk eller på engelsk eller på det studerede sprog, og den studerendes modersmål (førstesprog) kan være dansk, engelsk, det studerede sprog, grønlandsk eller færøsk eller et nordisk sprog eller et andet sprog, og det præciseres hermed hvilke kombinationer af eksamenssprog og den studerendes modersmål der *som udgangspunkt* kan give dispensation til forlænget tid til eksamen:

	Dansk er den studerendes modersmål	Engelsk er den studerendes modersmål	Det studerede sprog er den studerendes modersmål (undtagen grønlandsk)	Grønlandsdansk eller færøsk er den studerendes modersmål	Et nordisk sprog er den studerendes modersmål (norsk, svensk, islandsk m.fl.)	Et andet sprog er den studerendes modersmål
Eksamen er på dansk	÷	÷	÷	✓	÷	÷
Eksamen er på engelsk	÷	÷	÷	÷	÷	÷
Eksamen er på det studerede sprog	÷	÷	÷	÷	÷	÷

⁸ Alle uddannelser på ToRS er akkrediterede som dansksprogede med krav om danskundskaber jf.: https://akkr.dk/wp-content/filer/akkr/Vejledning_UA_eks_maj_2016-1.pdf samt jf.: <https://www.ug.dk/videregaendeuddannelse/altomoptagelse/dansk-som-optagelseskrav-paa-de-videregaende-uddannelser>

⁹ Længere tid vil typisk være i form af dobbelt forberedelsestid ved mundtlige eksaminer der allerede har forberedelsestid jf. studieordningen, eller længere tid til bundne skriftlige stedprøver, eller flere dage til bundne hjemmeopgaver, fx 11 dage i stedet for 7 dage jf. øverst på side 3 i:

https://tors.ku.dk/ominstituttet/studienaevn/referater/ToRS_SN_referat_10_aug_2020_-_godkendt.pdf

Tegnforklaring:

÷ ingen mulighed for at søge dispensation til længere tid pga. den studerendes modersmål (førstesprog).

✓ der er mulighed for at søge dispensation til længere tid pga. den studerendes modersmål (førstesprog).

Hvis man ønsker at søge dispensation til længere tid pga. ens modersmål, og man har mulighed for det jf. ovenstående tabel, så skal man søge pr. mail til sn-tors@hum.ku.dk og man skal søge rettidigt, altså før eksamenstilmeldingsperioden for ordinær eksamen udløber i september for vintereksamensterminen og i marts for sommereksamensterminen.¹⁰

Det bemærkes at studienævn på Syddansk Universitet¹¹, Aarhus Universitet¹² og CBS¹³ også har forskellige, men alle restriktive, praksisser på området, mens der ikke er mulighed for at ansøge i gymnasieskolen¹⁴.

Man kan altid søge dispensation til forlænget eksamenstid med andre begrundelser end ens modersmål.

De kan fx være en dokumenteret kronisk fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller sygdom eller andre relevante personlige grunde.

Hvis man søger om dispensation til forlænget eksamenstid af andre årsager end ens modersmål, så vil det kunne indgå i en samlet helhedsvurdering af, om dispensation kan godkendes eller ej, hvilket modersmål (førstesprog) den studerende har, hvis dette er relevant.

¹⁰ Se: <https://tors.ku.dk/ominstituttet/studienaevn/retningslinier/>

¹¹ Se øverst side 3 i: https://sdu.azureedge.net/-/media/files/om_sdu/fakulteterne/sundhedsvidenskab/studienaevn/folkesundhed/praksisbeskrivelse.pdf

hvor det fremgår at: "Det er studienævnets praksis, at der ikke bevilges særlige prøvevilkår i form af forlænget eksaminationstid på baggrund af andet modersmål end dansk, hvis den studerende:

- har været indskrevet ved en videregående uddannelsesinstitution i mere end 1 1/2 år
- og/eller har opholdt sig i Danmark i mere end 5 år
- og/eller har dansk adgangsgivende eksamen
- og/eller kommer fra Færøerne, Island, Norge eller Sverige."

¹² Se: <https://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/reglerogvejledninger/saerlige-vilkaar-til-eksamen> hvor det under afsnittet "Hvem kan søge?" fremgår at: "Eller hvis du har et andet modersmål end dansk, og du kan dokumentere, at det stiller dig ringere end andre studerende i prøvesituationen."

¹³ Se side 3 i: <https://sar.cbs.dk/wp-content/uploads/2020/04/S%C3%A6rlige-pr%C3%B8vevilk%C3%A5r.pdf> hvor det fremgår at: "... Henset til de ovenstående bemærkninger om danskkrav, forekommer det rimeligt at fastlægge en praksis, hvorefter der skal være tungtvejende grunde til at godkende særlige prøvevilkår i form af forlænget eksaminationstid."

¹⁴ Se: <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/proever-og-eksamen/regler-og-orienteringer/saerlige-proevevilkkaar-til-ordblinde-og-andre-elever-med-funktionsnedsaettelse/generelt-om-saerlige-proevevilkkaar-og-tilladte-hjaelpemidler--forlaenget-tid-mm> under afsnittet: "Elever kan kun kompenseres for en konkret funktionsnedsættelse" hvor der står: "Tosprogethed kan ikke i sig selv danne grundlag for særlige prøvevilkår." Se også § 19 i: <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2016/343> hvor det fremgår at der i gymnasiernes eksamensbekendtgørelse ikke er nogen bemærkning om at denne paragraf også finder anvendelse for studerende, der har et andet modersmål end dansk, sådan som der er det i universiteternes eksamensbekendtgørelse.